

каква је данас позната. Према томе, старе хронике, међу њима и касносредњовековне, могу да буду вишеслојне ("слојевите"), тј. можда описују резултат спајања неколико померених примерака једне те исте "реалне хронике". Зато многи антички и средњовековни догађаји, онакви какви су данас представљени, могу да буду збир неколико догађаја раздвојених један од другог у "стварној хронологији" столећима, а повезаним само зато што су се поклопили померањима за 333, 1053, 1778 година, која смо установили. Затим су неки потоњи хроничари забележили тако повезане догађаје и они су се у каснијим текстовима појављивали "сливени уједно". Класични, антички аутори су вероватно писали у X-XIV в., а затим су хронолошким померањем за 1053 године "потиснути" у II империју (па и раније) где се и данас лоцирају њихови текстови. Померањем за 333 године, они су потиснути у Средњи век и тамо су оставили трагове у облику "помињања имена античких аутора", што је, тобоже, карактеристично са средњовековне хроничаре. Тако су се, например, у "Карлово време" појавили "трагови Светонија", чије је текстове "упознао Ајнхард" итд.

Као што смо већ рекли, почев од краја XIII в. (и ближе нама) на ГХК више нема дупликата - паралелних парова (в. сл. 17.1). Последњи пар статистичких дупликата типа Ц покрива зоне 19-21 у врсти Ф. Другим речима, средњовековна хронологија је од краја XIII в. (и даље), највероватније сасвим самостална творевина без поклапања и дупликата. Последњи блок догађаја (текстова) који је потиснут уназад за 333 и за 1053 године је блок Ц - Империја Хабсбурга. Самим тим паралелизми на ГХК се завршавају у време Скалигера и Петавијуса. Требало би детаљно истражити како историјат писања и издавања њихових основних хронолошких радова, тако и атмосферу у којој су стваране те хронолошке поставке. Скалигер је непосредно учествовао у борбама око утврђивања нових календарских правила. "Довољно је поменути познатог хронолога Јозефа Скалигера, који је иступао против грегоријанске реформе, или великог Коперника, који је одбио да учествује у њеној припреми, започетој још на Латеранском сабору 1514. год." [5, стр. 91]. Могуће је да су Скалигер и Петавијус конципирали своју хронологију специјално као противтежу конкурентским гледиштима, о чему је горе било речи. Та борба је имала утицаја и на рад познатог Тридентског сабора, који је трајао (с прекидима) 18 година (!): од 1545. до 1563. Баш на том сабору су се посебно водили жестоки спорови око утврђивања библијског канона (в. горе). Подсетимо се такозваног Великог индиктиона. То је период од 532 године, који се у Византији звао Индиктион, а на Западу Велики круг. "Тешко је са задовољавајућом тачношћу одредити кад је и где тај период по први пут ушао у употребу..." [5, стр. 99]. Претпоставља се (документата нема) да је он био познат пасхалистима такозваног Њикејског сабора у IV в. [5, стр. 99]; постоји и модификација тог "Великог индиктиона", а то је период од 7980 година [5, стр. 105]; тај циклус се такође сматра "древним" [5, стр. 105]. Ипак, важно је то што је "у науку о хронологији тај древни циклус ушао тек крајем XVI в. под називом 'Јулијански период'. И у научу употребу га је увео истакнути енциклопедиста и хронолог Жозеф Скалигер (1540-1609)... Његов рад ([291] - А.Ф.) појавио се 1583. године, скоро истовремено (! - А.Ф.) с грегоријanskом реформом, чији је принципијелни противник тај научник (Скалигер - А.Ф.) остао до краја живота (требало би поново